

היתה רק מפסידה אחת במילחמה: ישראל

היתה רק מרוויחה אחת במילחמה: ארצות-הברית

הארייה והצבוע

ואילו הפעולה הקטנה נגד כוחות אש"ף הפכה פעולה גדולה מאוד. עד כדי כך שהמצור על ביירות המערבית, שצה"ל לא התכוון לה, היה לזירה העיקרית של המלחמה.

בסוף בא הסבך, שהגדוש את הפיאנה. המטרות של בגין הופרכו גם הן. אין מה לחזום על חוזה-שלום עם לבנון, "עד סוף השנה" או עד סוף השנה הבאה.

וגם המטרה המינימלית שבמינימלית — 40 קילומטרים שבשליטת צה"ל, בעזרת המייג'ור סעד חדאד — הולכת ומתרחקת מיום ליום. יתכן מאוד כי בעיקבות מילחמת-הלבנון תאבד ישראל גם את ה"הישג" של מילחמת-הליטאני — המובלעת של ישראל בדרום-לבנון, שעליה הומלך סעד חדאד.

אם לוקחים בחשבון את המחיר — הרי זה מאזן עגום מאוד.

לבנון לא הפכה מדינת-חסות של ישראל. הקווילינג המיועד — בשיר אל ג'מיל — בגד בישראל לפני שנרצח, ועל כן משוכי נעים לבנונים רבים כי ישראל היא שרצחה אותה. אחיו אמין, שנבחר במקומו, רחוק מישראל, ואינו חולם כלל להכפיף את מדינתו לאינטרסים ישראלים.

הסורים לא גורשו מלבנון. כאן פן פאראדוכסני, צה"ל הוא שהפך כדערוכה לנסיגת הסורים.

נסיגת צה"ל מכל שטח לבנון הפכה תנאי-בל-ייעבור לנסיגת הסורים. ברור כבר עתה כי אחרי הנסיגה הברזומנית תהיה לסור

את האריות למוכצע, עמדו לנגד עיניהם יעדים שונים לגמרי.

אין צורך בניתוח מעמיק כדי להיווכח שאף אחת מן המטרות הישראליות לא מומשה. כל שלוש התסיסות — זו של שרון, זו של המטכ"ל וזו של בגין — התנפצו על סלע המציאות. התפיסה החשובה ביותר היתה, כמובן, זו של שרון. הוא שיום את המלחמה, הוא שהנהיג את הצבא והוא שגרר אחריו את

אריאל שרון וועם. הוא כועס על האמריקאים. הוא תוקף אותם בכל הזדמנות. הוא אומר שירושלים אינה סייגון, ושלא האמריקאים ימנו ויפטרו כאן שרים. עוד מעט יכריזו שהאמריקאים הם אימפריאליסטים מטונפים, ויצייר על קירות הבתים סיסמות בנוסח "אמריקאים — הביתה!" ואפשר להבין לנפשו.

במשך שנה שלמה עבד שרון על האמריקאים. הוא היה בטוח שהוא מצליח להסובב אותם סביב אצבעו הקטנה. האמריקאים, כך השתכנע, הם ילדים גדולים, חמימים, נאיביים. קצת מטומטמים. וכאשר נתנו האמריקאים, לבסוף את האריות לפלישה שלו ללבנון, היה משוכנע לגמרי שהוא מסוגל להוביל אותם באף. והנה, לפתע, מסתבר שכך זה היה נכון — אבל להיפך.

הם הובילו אותו ואתו באף. הם ניצלו אותו. ואילו הוא עצמו היה המים. נאיבי, ילד מגודל וקצת מטומטם.

כי במלחמת-הלבנון היה רק מפסיד גדול אחד: ישראל.

והיה במלחמה זו רק מרוויח גרוז אחד: ארצות-הברית.

אולם התמונה נראית שונה לגמרי מנקודת-המבט של ארצות-הברית. קברניטי המדיניות האמריקאית בושני גטון יכולים בהחלט לשפשף את ידיהם בסיפוק-מה. המאזן שלהם נראה טוב מאוד. בצד ההשקעות: כימעט מאזי מה לא.

ארצות-הברית לא השקיעה את דם בניה, ואין כימעט איש המטיל עליה את האחריות להריגת האלפים, להרס הסיטוני ולמעשי הסבך. היא סיפקה את הנשק למלחמה, ותספק גם את הפריטים הדרושים כדי להחליף את הכלים שהושמדו או שהתבלו. היא תעשה זאת ברצון, כי אספקה זו תניע את גלי המשיק האמריקאי הכושל. המחיר היחיד שתשלם ארצות-הברית הוא בכסף — וזהו השקעה אפסית לעומת ההישגים שהשיגה.

אין, כמובן, לדעת מה היו המטרות שיעמדו לנגד עיניהם של רונלד רגן, אלכסנדר הייג ושות' כאשר נתנו לאריאל שרון את האות הירוק לפלישה. אפשר להניח כי הן התאימו ליעדים שאכן הושגו, וזוהי רשימה מרשימה מאוד.

צבוע מצוי: מי ההורג? מי האוכל?

רים השפעה רבה יותר בלבנון מאשר לישראלים. במחירי נורא בחייראדם, בהרג וכחרס, בפולוג המדינה, בפגיעה בצבא, באוכרן מעמדה של ישי ראל בעולם ובסיכון היהדות העזי דמות קנה שרון אפס.

מנחם בגין, את הממשלה כולה ואת הארץ פוויצה. מה נותר משדושת היעדים שיעיצו לעצמו? אש"ף לא נשבר, אלא להיפך. מנהיגיו מתקבלים כמלכים ברחבי העולם. העניין הפלסטיני לא הוטר מסדר-היום של הערי לם, אלא מוגה במרכז השולחן. המוני הפליטים הפלסטיניים נשארו בלבנון, והי עולם כולו עוקב אחרי גורלם. ממשלת ישראל נאלצת — על אפה ועל חמתה — לשקמם בדרום-לבנון, אחרי שהרסה במו ידיה את בתיהם. כדי שיסתלקו לסוריה. חשוב יותר: הנהגת אש"ף לא גורשה לדמשק, ולא שועבדה לסוריה הקיצונית. להיפך, היא השתחררה במידה רבה מן השליטה הסורית עליה, ומסוגלת עתה לנהל מדיניות-שלום, שנועדה להביא לי- הקמת מדינה פלסטינית בגדה וברצועה.

תמורת ההשקעה האפסית במיצע, והמילים היפות שנלחשו באוזני שרון בעת ביקוריו בושינגטון, השיגה ארצות-הברית את ההישגים הבאים: נפערה תהום בין סוריה וברייתיהמועצות, וניתנה דבוריה דחיפה גדולה לעבור למחנה האמריקאי.

הוקמה בלבנון דיקטטורה צבאית פרו-אמריקאית. מן הסוג שארצות-הברית מטפחת אותו בכל מקום בעולם השלישי. ניתן חיזוק רב למחנה הפרואמריקאי קאי בתוך אש"ף, ואש"ף התקרב למדינות הערביות הפרואמריקאיות, וביכללן ירדן. תוכנית-שלום אמריקאית (תוכנית רגן) התקבלה בבכיחה על-ידי כימעט כל העולם הערבי, וגם על-ידי אירופה המערבית.

יוקרתה המדינית והצבאית של ברית-המועצות ספגה מהלומה כבירה, וההשפעה הסובייטית כי עולם הערבי ירדה לשפם שלא היה בדוגמתו מזה שלושים שנה. (המשך בעמוד 18)

לא זן בליכד שהמטרה העיקרית של המלחמה לא הוגשמה, אלא שהושג להיפך. גם שני היעדים האחרים של שרון לא הושגו.

מאמרי על איש-השנה תשמ"ב. שבו ניסיתי לנתח את מלחמת-הלבנון לעומקה, טענתי שהשתרבו בה, בעצם, ארבע מלחמות שונות: מלחמתו של אריאל שרון, מלחמת המטכ"ל של צה"ל, מלחמתו של מנחם בגין והמלחמה שהיתה בפועל, שלא דמתה אף לאחת משלוש אלה.

אני מתקן עתה את דברי. לא היו בה ארבע מלחמות, אלא חמש.

המלחמה החמישית היתה זו של ארצות-הברית.

מ ידחמתו של אריאל שרון נועדה לי השיג שלושה יעדים:

- שבירת אש"ף וגירוש הפלסטינים מלבנון לסוריה (לא רק, מסיקדות המחב"לים, ולא רק הלוחמים, אלא כל חצי מיר ליון הפלסטינים), כדי לסלק את המיכשור לים לסיפוח הגדה והרצועה לישראל.
- הפיכת לבנון למדינת-חסות ישראלית, בהנהגת ממשלת-קווילינגים אשר תמונה על-ידי ישראל.
- גירוש הסורים מלבנון, תוך השמדת הצבא הסורי וציודו.
- תפיסת מטכ"ל צה"ל היתה צבאית בלבד. העניין הפלסטיני לא מילא בה תפקיד חשוב. הוא היה מישני, כי מיגור כוחות-אש"ף נראה כפעולה קטנה, כימעט מישטרית. היעד המרכזי היה השמדת הצבא הסורי בלבנון וסילוק שרידיו, יחד עם שרידי אש"ף, מלבנון.

מלחמתו של בגין היתה פשוטה יותר וריגשית. הוא חשב באמת על ילדי קריית-שמונה ועל הקאטיושות. הוא רצה לתפוס מרחבי-ביטחון של 40 קילומטרים, שיישאר בשליטת צה"ל. הוא רצה גם בחוזה-שלום עם לבנון. בנוסח הבגייני: "ותשקוט הארץ 40 שנה". וחוזה-שלום עד סוף השנה". אבל כאשר נתנו האמריקאים